

- Procenat izlaznosti u devet sati je bila preko 15 odsto. Ako tako se nastavi i svi izađu, mi dobijamo, jer smo u većini – nasmejala se zadovoljno.

PRESTONICA KAO BUVLJAK

Podgorička pijaca liči na buvljak, jer je na njoj više bofi i švercovane robe, nego orginalne seljačke. Jagode, paradajz i breskve su iz uvoza i koštaju paprenih 2 evra, 3 i čak 10 evra. Kupaca je malo. Oko pijace na metalnim ogleinama vide se tragovi plakatskog rata. Pristalice Bloka za zajedničku državu su iscepale postere sa velikim DA svoji hkonkurenata iz Bloka za nezavisnu državu, ali su oni onda preko tih pocepotina fabrom ispisali novo DA. Tu gde se spajaju predgrađe i centar Podgorice, stajao je samo jedan veliki bilborda sa porukom: NE. I porukom: «Ima nas više, nego dovoljno!»

Samo stotinake metara dalje, od hotela Crna Gora, pa preko Morače, do zgrade Vlade Crne Gore i sedišta DPS, stajalo je dvadesetak velikih bilborda sa porukom DA. Na zgradi SO Podgorica gradonačelnik gospodin Mugoša je ispisao parolu: «Pobijediće Crna Gora!»

- Grad je neobično miran i pust. U bašti hotela Crna Gora nema domaćih, samo stranci ispijaju kafe. Došlo nam je preko hiljadu novinara i 2.000 stranih posmatrača. Izveštači su se zabarikadiralili oko hotela Crna Gora i hotela Podgorica. Ipak, većina njih je u Skupštini Crne Gore, gde se nalazi štab Republičke referendumske komisije – objašnjavao nam je gradski policajac Mijat Perović, situaciju na terenu.

Nije želeo da komentariše postojanje preprodavaca cigareta, tapkaroša devizama i divljih taksista, koji su zaposleli Trg slobode i za vožnju do aerodroma uzimaju od 20 evra do 40 dolara. Samo je rekao: «I to je Evropa!» Ispred zgrade crnogorskog parlamenta dopisnik Skaj televizije je u podne javljao da je izlaznost glasača porasla u Mojklovcu na 49,3 odsto, Kolašinu 40 odsto i Nikšiću 43 odsto, za koji je rekao da treba da presudi u odluci DA ili NE.

Tek u Ulici Slobode i Njegoševoj, u kaficima sa dobrom hladovinom videli smo nekoliko stotina devojaka i mladića, kako ćaskaju o divnom nedeljnom danu. Jedan od momaka glasno reče: «Šta ćemo mi u Evropu, moraćemo da ustajemo u 6 sati ujutro, umesto u jedanaest...!» - i odmah dobi čvrgu kao opomenu da ćuti.

To ćutanje, inače, govornjivih i hvalisavih Crnogoraca najviše je

NESLAVNA POBEDA

- Dugogodišnje trovanje naroda Crne Gore najcrnjom antisrpskom propagandom, urodilo je gorkim plodom. Došlo je do poraza srpstva u Crnoj Gori. Jasno je da, uprkos pravoj antisrpskoj isteriji, koja je poslednjih godina vladala u Crnoj Gori, režim DPS-a nikada ne bi ostvario ovoliki procenat glasova, da mu nije pritekla u pomoć masa arbanskih glasača, kako onog koji živi u Crnoj Gori, tako i onog koji živi u Evropi i Americi. Naravno da do poraza srpstva ne bi došlo da je u glasanju moglo da učestvuje oko 300.000 Crnogoraca što žive u Srbiji – smatra Komnen Bećirović, crnogorski književnik iz Pariza, koji se zbog antisrpske kampanje nije odazvao pozivu da glasa u Podgorici.

Prema nezvaničnim podacima iz dijaspore je na glasanje, sa plaćenim kartama, prevezeno nekoliko hiljada Crnogoraca autobusima i sa 60 aviona. Na aerodromu Podgorica, u predvečerje referenduma nije bilo autobusa za grad, ali je bilo 20 autobusa za prevoz glasača u Rožaje, Nikšić, Danilovgrad, Bijelo Polje, Ulcinj i druga mesta u unutrašnjosti Crne Gore. Jedan od doseljenika, starina Nikola Bulatović iz Zagreba, bio je maskota referenduma, jer je u bašti hotela Crna Gora pozirao stranim i domaćim novinarima.

- Ja i mislim da su najviše glasova ljudi iz DPS sebi «nabacili» upravo preko Crnogoraca iz dijaspore, jer niko nema njihovu evidenciju.

zbunjivalo domaće i strane novinare. Svi su ćutali, ali bi ponekad prošaputali: «Vala će noćas da slavimo!»

Nagađalo se da su građani, pristalice i jednog i drugog bloka uplašeni za ishod referenduma. Pričalo se da su se oba bloka dogovorili da pred Evropljanima izgledaju civilizovani, da ne bude ekscesa, pa čak ni vitlanja zastavama. Iako smo u prodavnici hotela Crna Gora saznali da je prodato na stotine malih i velikih zastava, čak i onih vezanih od 250 evra, nismo ih videli po gradu. Samo su na terasama ili krovovima stajale male crvene zastave sa žutim orlom i lavom u nedrima.

Preko ulice mode i butika, u paruku pored Morače, trune napuštena kasarna JNA. Pored nje blista novi most Milenijum, koji vodi pravo do nove zgrade Vlade Crne Gore, u koju su Crnogorski

smestili goste iz OEBSA. Tu zgradu je narod već nazvao «Milov kiosk».

U staroj zgradi Vlade je i sedište DPS-a u koje su ulazili i novinari, i posmatrači, i građani, ali ne i štrajkači iz Nikšića.

Luka Karadžić u iščekivanju rezultata

- Eno, predsednika – reče jedna od žena, u grupi, koja je sedela ispod velikog lijantera i igrala tablić – Mi mašemo Milu, Milo maše nama, ali nam ništa ne rešava!

Posle premijera Mila Đukanovića, u farmerkama i košulji prošao je i predsednik Crne Gore Filip Vujanović, ali štrajkačima nije mahnuo.

Neke od ovih žena su glasale rano ujutro, pa su iz Nikšića došle u Podgoricu, a druge će da glasaju predveče. Kada smo ih pitali, može li se znati za koju opciju će da se opredele, policajac u uniformi sa parkinga nas je upozorio:

- Gospodine, to ne smete da pitate. Ne smete više da fotografirate i da otkrivete kojim blindiranim kolima se vozi naš premijer. Za vas je fotografisanje zabranjeno!

Morali smo da ga poslušamo, iako su nas ljudi u Birou za odnose sa javnošću crnogorskog parlamenta uveravali da nas niko neće ometati u radu, a kamo li pretiti ili hapsiti. Tako smo samo gledali kako odred granične policije, naoružan gas maskama ulazi u zgradu vlade Crne Gore i zauzima svoje borbene pozicije. Njihov kapetan Perošević nam je samo rekao:

- Sprovodimo pojačane mere bezbednosti!

A u prostorije DPS su unešeni razglas i tonaska oprema, za najavljenju konferenciju za javnost premijera Mila Đukanovića. Po tome je već bilo izvesno da će premijer imati šta da kaže, odnosno da se priprema da najavi pobedu Bloka za nezavisnu Crnu Goru.

U međuvremenu smo samo

videli kako crnogorski premijer Milo Đukanović, u pratnji desetak telohranitelja, izlazi na sporedna vrata Vlade Crne Gore, i seda u auto, koji se brzo udaljio. Premijer je na sebi imao belu košulju, crne pantalone i mobilni

nemirnu noć. D. Nosioci crnogorskih zastava pojavili su se oko pola devet na ulicama prestonice, ali su vrlo brzo nestali, kao da im je neko naredio da prerano ne talasaju. U bašti hotela Crna Gora, jedan diplomata je govorio svom kolegi:

- Milo proglašava nezavisnu državu. Ako bude nemira, ako zatvore aerodrom Podgorica, mi se automobilima i džipom povlačimo u Bosnu!

Bili smo već na aerodromu kada je neko od putnika glasno rekao da je TV Pink pustio kajron sa informacijom da je 56,3 odsto glasača reklo DA. Ljudi oko nas su pričali da su se podaci pojavili 2 sata pre roka. Naime, Centar za monitoring je, pozivajući se na podatke sa 99,85 biračkih mesta, saopštio je da je za nezavisnost glasalo 55,5 odsto birača. A Zlatko Vujović, direktor CEMI je istakao je da rezultati sa preostalih 0,15 odsto biračkih mesta ne mogu uticati na konačan ishod.

Tog trena, kao po komandi, iz svih sporednih ulica u Podgorici, prema centru slila se rekao automobila sa putnicima koji su u svojim rukama nosili velike crnogorske zastave. Zaprastalo je crnogorsko oružje. Vatromet, postavljen na obali Morače, je osvetleo čitav grad. A pred Vladu CG se slilo više stotina građana koji su povelili pobedničko crnogorsko oro.

Slično se dogodilo, javljala je crnogorska televizija i na Cetinju. Pečene volove ispod Lovćena reporteri televizije nisu pominjali.

- Ja ne verujem u pobedu, no samo u kražu – glasno je komentarisao Luka Karadžić – Sada je Predrag Popović javio da to nije zvaničan podatak i da novi izveštaju kazuju da je jedva 54 odsto glasalo za nezavisnu državu. DPS je agresivan, a SNP miran, pa ga izaziva da naprave neki eksces i da se onda vlast preuzme na brzinu. Dok Frantiček Lipka i Moroslav Lajčak ne kažu rezultate, nema ništa od samostalne Crne Gore. Pobedićemo mi – težio se glasno Luka Karadžić, rođeni brat Radovana Karadžića.

Većina putnika za Beograd oko njega je ćutala.

Dušan Lopušina

ZABELEŽITE TRAJNO VAŽNE
MOMENTE IZ SVOG ŽIVOTA
I ŽIVOTA VAŠIH DRAGIH! ČESTITAJTE
VAŠOJ DECI ROĐENDAN UZ NJIHOVE
FOTOGRAFIJE U OGLEDALU.

773. 935. 7157